

Rådgivning inom livsmedelskontrollen

FÖR FÖRETAGARE

© Livsmedelsverket, Uppsala april 2019

Foto omslag: Johnér. Foto inlaga: Petter Cohen, Maria Begntsson Lewander.

Layout: Livsmedelsverket

Inledning

I våra möten med er livsmedelsföretagare ser vi att det finns efterfrågan på mer rådgivning och information från kontrollmyndigheterna. Samtidigt upplever en del kontrollmyndigheter att det finns en konflikt mellan rådgivningsrollen och den myndighetsutövande rollen. Det är mot bakgrund av detta som vi har tagit fram den här informationen.

Här kan du läsa om vilken rådgivning du som livsmedelsföretagare har möjlighet att få från din kontrollmyndighet, det vill säga en inspektör från kommunen, Livsmedelsverket eller Länsstyrelsen.

Vi har också tagit fram information som vänder sig till din kontrollmyndighet. Med den vill vi förtydliga att rådgivning till dig som livsmedelsföretagare ingår i kontrollmyndighetens uppdrag.

Dessa skrifter är en uppdatering av ett tidigare samarbete mellan Livsmedelsverket och Tillväxtverket, där vi också samrått med kommuner, landsting, universitet samt LRF.

Vi hoppas att informationen ska ge kunskap och stöd kring rådgivningens roll för att underlätta för dig som företagare.

Livsmedelsverket

Vad kan du som livsmedelsföretagare förvänta dig?

Inspektörerna från kontrollmyndigheterna, till exempel Livsmedelsverket, kommunen eller länsstyrelsen, har ett uppdrag att göra en oberoende granskning av din livsmedelsverksamhet för att se om den uppfyller livsmedelslagstiftningen. I deras uppdrag ingår även att ge dig råd och information. Du kan fråga dem om lagar och krav, och du kan be om exempel på hur man kan göra för att följa reglerna.

Här kan du läsa vilket ansvar kontrollmyndigheter har för att ge råd, och vilken typ av rådgivning du kan få av dem.

Fråga gärna inspektören vid kontrollen

Det är viktigt att inspektören underlättar för dig att göra rätt från början. Ni har ju båda samma mål – att dina livsmedel är säkra för konsumenterna och märkta på rätt sätt.

Ställ gärna dina frågor vid kontrolltillfället. Då kan inspektören ge dig råd om din verksamhet. Om du berättar hur du vill göra i en viss del av verksamheten, kan inspektören förklara hur ditt förslag förhåller sig till kraven i lagstiftningen. Inspektören beskriver vad du ska uppnå som resultat, och ni kan diskutera vilka eventuella faror som finns i verksamheten. Ni kan också diskutera flera olika lösningar som du kan tänka dig, och om de är lämpliga.

Sedan är det du själv som beslutar vilken av lösningarna som passar ditt företag bäst. Det är ju du som har mest kunskap om din verksamhet. Och det är alltid ditt ansvar att livsmedlen från din verksamhet är säkra och redliga. Det ansvaret kan aldrig föras över på kontrollmyndigheten.

Livsmedelsverket har samlat branschriktlinjer och annan information som vänder sig till livsmedelsföretagare på vår webbplats.

Du finner dem på www.livsmedelsverket.se och vidare under Produktion, handel och kontroll. Här finns du [branschriktlinjerna](#).

Inspektören förklarar brister och krav

Inspektören har som uppgift att säga till när det finns brister, och att ställa krav på att du åtgärdar bristerna. Om inspektören ser brister i din verksamhet ska du få en förklaring till varför det brister och vilka faror som finns. Fråga helst inspektören direkt, om du tycker att något är oklart. Inspektören ska alltid kunna visa lagstöd till varför det anses vara en brist.

Inspektören bör också hjälpa dig så att du själv kan komma fram till en lösning på hur du ska åtgärda bristen. Oftast finns det flera olika lösningar på hur du kan uppfylla kraven i den målstyrda delen av livsmedelslagstiftningen. Inspektören kan då oftast ge dig flera exempel på lösningar.

Inspektören bör inte begränsa dig genom att ge för snäva råd. Det kan finnas en lösning som pas-

sar dig bäst, och som uppfyller lagens krav, men som inspektören inte känner till ännu. Ibland kan vi behöva ta reda på mer fakta och återkomma senare till dig med svar. Det kan också vara så att informationen inte finns hos oss på Livsmedelsverket utan vi behöver hänvisa dig vidare.

Berätta det inspektören behöver veta

Varje inspektör brukar kontrollera flera olika typer av verksamheter. Därför känner din inspektör kanske inte till alla detaljer om din livsmedelsproduktion. Det är du som är expert på din verksamhet. Därför behöver du berätta och visa tillräckligt mycket av din verksamhet för att inspektören ska kunna bedöma om kraven i lagstiftningen är uppfyllda. Dialogen vid kontrollen är viktig. Det är inte säkert att inspektören vet svaret på dina frågor direkt, så kanske ber inspektören att få återkomma senare och ge dig svaren.

Vilken är din kontrollmyndighet?

För de flesta livsmedelsföretag är det kommunens miljökontor – eller motsvarande – som är den ansvariga kontrollmyndigheten. Livsmedelsverket är kontrollmyndighet för vissa större anläggningar. Länsstyrelsen ansvarar för kontroll av anläggningar inom primärproduktionen. Du kan läsa mer om vem som är behörig kontrollmyndighet för din typ av verksamhet i 23 § i livsmedelsförordningen (2006:813).

Du finner den här: [Livsmedelsförordningen](#). Du kan också gå in på riksdagens webbsida riksdagen.se och söka fram den där.

Det ska vara enkelt att starta och driva företag. Det är viktigt att de regler som finns är enkla, ändamålsenliga och att du som företagare förstår dem. Att förenkla för dig som företagare handlar bland annat om att minska ditt företags kostnader till följd av regler och förbättra dina myndighetskontakter, för att på så sätt underlätta din vardag. Då kan du i stället ägna mer tid och resurser till att driva din verksamhet.

Mer information som kan vara till nytta för dig finner du på Livsmedelsverkets webbplats www.livsmedelsverket.se och vidare under "Produktion, handel och kontroll".